

Απαραίτητες γνώσεις στη φορολογία εισοδήματος και τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

Οδυσσέας Ευσταθόπουλος, Δικηγόρος, Μεταπτυχιακός φοιτητής του Πανεπιστημίου Αθηνών στις Ποινικές Επιστήμες.

Ο φόρος εισοδήματος ενός φυσικού προσώπου επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημά του, που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται στη διάρκεια του αμέσως προηγούμενου οικονομικού έτους. Στη φορολογία εισοδήματος ισχύουν οι αρχές αφενός του ετήσιου της φορολογίας, σύμφωνα με την οποία ο φόρος επιβάλλεται κάθε χρόνο, αφετέρου της αυτοτέλειας των χρήσεων, σύμφωνα με την οποία το εισόδημα εντάσσεται και φορολογείται στο χρόνο που αποκτήθηκε και κάθε χρήση είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη των άλλων.

Πηγές εισοδήματος

Το εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται φόρος διακρίνεται ανάλογα με την πηγή προέλευσης στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Α' – Β' Πηγή: Εισόδημα από ακίνητα.
- Γ' Πηγή: Εισόδημα από κινητές αξίες.
- Δ' Πηγή: Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- Ε' Πηγή: Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.
- ΣΤ' Πηγή: Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.
- Ζ' Πηγή: Εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα και κάθε άλλη πηγή.

Τα εισοδήματα που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο μπορεί να προέρχονται από διαφορετικές πηγές. Π.χ. ένας μισθωτός μπορεί παράλληλα να έχει εισοδήματα από εκμετάλλευση ακινήτων που του ανήκουν, φορολογούνται όμως ως ενιαίο σύνολο.

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Είναι το εισόδημα από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά κάθε περιοδική παροχή στα πλαίσια αυτά. Ορισμένα όμως ποσά δεν φορολογούνται ή φορολογούνται κατ' ειδικό τρόπο, γιατί δεν θεωρούνται εισόδημα. Ενδεικτικά, τέτοια είναι η αποζημίωση για δαπάνες υπηρεσίας, η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα Ταμεία Προνοίας και τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, αλλά και το εφάπαξ βοήθημα λόγω εθελούσιας εξόδου δια παραίτησης, η αποζημίωση λόγω απόλυσης, για την οποία επιβάλλεται αυτοτελής φόρος 20% για το πάνω των 20.000 ευρώ ποσό και με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης κλπ.

Από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες αφαιρούνται και οι κρατήσεις του ΙΚΑ και των Επικουρικών Ταμείων, το χαρτόσημο και η εισφορά ΟΓΑ, το δε υπόλοιπο υπόκειται σε φόρο. Χρόνος απόκτησης του θεωρείται ο χρόνος, που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξής του. Σε περίπτωση αναδρομικής καταβολής, χρόνος απόκτησης θεωρείται ο χρόνος πραγματικής είσπραξης.

Εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα

Είναι το εισόδημα από αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών, που τέτοιο θεωρείται και της **μιαίας** όπως περιοριστικά αναφέ-

ρεται στο άρθρο 48 Ν.2238/1994. Χρόνος απόκτησης θεωρείται ο χρόνος είσπραξης της αμοιβής. Επίσης, χρόνος απόκτησης θεωρείται και ο χρόνος πίστωσης του δικαιούχου στα βιβλία αυτού που καταβάλλει την αμοιβή, όταν αυτή γίνεται με αναγγελία ή με απόδειξη στο δικαιούχο.

Αν ο δικαιούχος εισέπραξε ένα ποσό που αφορά αμοιβή δυο ετών, τότε η αμοιβή μοιράζεται στη χρονιά της είσπραξης και την προηγούμενη απ' αυτή. Ακαθάριστο εισόδημα για τον προσδιορισμό του κέρδους από ελευθέρια επαγγέλματα αποτελούν οι πράγματι εισπραχθείσες αμοιβές. Ο λογιστικός προσδιορισμός των καθαρών φορολογητέων κερδών γίνεται με την αφαίρεση από τις ακαθάριστες αμοιβές όλων των δαπανών για την απόκτησή τους, η ανάλυση των οποίων θα γίνει στη συνέχεια.

Το εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται φόρος είναι το συνολικό εισόδημα όλων των πηγών μετά από το συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων των εισοδημάτων αυτών. Αν δηλαδή, για παράδειγμα, κάποιος έχει καθαρά εισοδήματα από ακίνητα 10.000 ευρώ, από μισθωτές υπηρεσίες 12.000 ευρώ και από ατομική εμπορική επιχείρηση ζημιά 5.000 ευρώ, θα φορολογηθεί για 17.000 ευρώ (10.000+12.000-5.000). Ο συμψηφισμός αυτός δεν επιτρέπεται να γίνεται μεταξύ διαφορετικών χρήσεων, αφού η δυνατότητα μεταφοράς της ζημιάς στα επόμενα οικονομικά έτη δεν ισχύει για τα φυσικά πρόσωπα.

Γάμος. Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους. Η υποχρέωση αυτή συντρέχει για τα εισοδήματα που απέκτησαν μέσα στο αμέσως προηγούμενο της τέλεσης του γάμου ημερολογιακό έτος, ανεξάρτητα αν ο γάμος τελεστήκε στην αρχή ή στο τέλος

του οικείου οικονομικού έτους. Ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν στον καθένα υπολογίζονται χωριστά και έκαστος ευθύνεται για το φόρο που του αναλογεί.

Ανήλικα τέκνα. Το εισόδημα των ανηλικών τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα, που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα από όλες τις πηγές και φορολογείται στο όνομά του. Κατ' εξαίρεση, τα ανήλικα τέκνα φορολογούνται χωριστά για τα εισοδήματα που προέρχονται από παροχή προσωπικής εργασίας βάσει μισθών ή αμοιβών, από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από κληρονομιά, από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν σ' αυτό από χαριστικές παροχές, με εξαίρεση βέβαια τις γονικές παροχές και τις δωρεές από τους γονείς του (αυτές φορολογούνται στο όνομα του γονέα που τις παραχώρησε), από συντάξεις που δικαιούται λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας του κλπ. Τη δήλωση αυτή φορολογίας υποβάλλει ο έχων τη γονική μέριμνα γονέας.

Απαλλαγές. Λόγοι κοινωνικής μέριμνας, δημοσιονομικοί, δημογραφικοί και δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος επιβάλλουν μια σειρά απαλλαγών από την υποχρέωση καταβολής φόρου και ενδεικτικά αναφέρονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Ακίνητα που παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο ή για κατοικία από γονείς στα τέκνα τους ή από τα τέκνα στους γονείς τους.

β) Ακίνητα που ιδιοκατοικούνται ως κύρια και δευτερεύουσα κατοικία.

γ) Σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας.

δ) Μισθοί, συντάξεις σε πρόσωπα που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνουν το 80%.

ε) Χρηματικά βραβεία για τη βράβευση καλλιτεχνικών, πνευματικών επιδόσεων, ή τα ποσά των υποτροφιών κλπ.

Πρόσωπα που βαρύνουν το φορολογούμενο. Τα άτομα που συνοικούν με το φορολογούμενο και επηρεάζουν τη φοροδοτική του ικανότητα θεωρούνται από το νόμο ότι τον βαρύνουν. Αυτά είναι:

α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

β) Τα ανήλικα ανύπαντρα τέκνα του. Προστατευόμενα μέλη θεωρούνται και τα υιοθετημένα, αλλά και τα τέκνα από προηγούμενο γάμο της συζύγου του φορολογούμενου, εφόσον δεν καταβάλλεται σ' αυτά διατροφή από τον πατέρα τους και δεν βαρύνουν τον τελευταίο.

γ) Τα ενήλικα έγγαμα τέκνα που δεν έχουν υπερβεί το 25ο έτος της ηλικίας τους, ανεξάρτητα αν γεννήθηκαν με νόμιμο γάμο ή και χωρίς γάμο, τα οποία σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή εξωτερικού. Ως σπουδαστές θεωρούνται και τα παιδιά που φοιτούν στις στρατιωτικές σχολές, αλλά και όσα φοιτούν για τη λήψη μεταπτυχιακού διπλώματος.

δ) Τα άγαμα τέκνα εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία, ανεξαρτήτως ηλικίας.

ε) Τα τέκνα που παρουσιάζουν αναπηρία 67% και άνω ή διανοητική στέρηση.

στ) Οι ανιόντες συγγενείς και των δυο συζύγων, ανεξάρτητα αν είναι εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κλπ.

Όλες οι παραπάνω κατηγορίες θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο μόνο εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα των ατόμων δεν υπερβαίνει τα 1.200 ευρώ, ή τα 2.500 ευρώ αν τα άτομα παρουσιάζουν αναπηρία ή διανοητική καθυστέρηση.

Έκπτωση δαπανών. Όπως προαναφέρθηκε, φόρος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα, δηλαδή στο ποσό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτησή του και των εκπτώσεων που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις. Συνεπώς, από το συνολικό εισόδημα αφαιρούνται ενδεικτικά τα ακόλουθα ποσά:

• **Ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου:**

Αφορά τη δαπάνη για τα ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων, αλλά και ασθενοίας βάσει συμβολαίου με ασφαλιστική εταιρία. Όμως, το ποσό που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα, δηλαδή τα 1.000 ευρώ. Υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δυο συζύγους και μερίζεται μεταξύ τους ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου, με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός.

• **Ασφαλιστικές εισφορές σε φορείς του Δημόσιου Τομέα:** Αφορά το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται στα ταμεία ασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι οι εισφορές αυτές καταβάλλονται υποχρεωτικά σε εκτέλεση σχετικής διάταξης νόμου. Επιπλέον, αφαιρείται και το ποσό της προαιρετικής ασφάλισης, αν όμως το ταμείο έχει συσταθεί με νόμο. Στην έννοια των εισφορών αυτών περιλαμβάνονται και οι εισφορές υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων για εξαγορά ή αναγνώριση προϋπηρεσίας. Όμως, οι δαπάνες που αφορούν ασφαλιστικές εισφορές της συζύγου που δεν αποκτά εισόδημα, δεν εκπίπτουν από το εισόδημα του συζύγου και αντίστροφα.

• **Δωρεές χρηματικών ποσών στο Δημόσιο, Ιερούς Ναούς κλπ.:** Αφορά τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, Ιερούς Ναούς,

Μονές του Αγίου Όρους, Κρατικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα και Νοσοκομεία, Κοινωνική Ιδρύματα και σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Σωματεία κλπ.

• **Χορηγίες προς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά Ν.Π.Ι.Δ. εφόσον επιδιώκουν πολιτιστικούς σκοπούς:** Για να αφαιρεθούν τα χρηματικά ποσά των δωρεών και χορηγιών από το συνολικό εισόδημα όταν αυτά ξεπερνούν τα 2.950 ευρώ ετησίως, πρέπει να παρακρατείται φόρος 10% στο ποσό που είναι πάνω από το όριο αυτό. Τέτοια παρακράτηση δεν απαιτείται εφόσον η δωρεά γίνεται υπέρ του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.

• **Τόκοι δανείων:** Αφορά τους ληξιπρόθεσμους και απαιτητούς τόκους, που καταβάλλονται για στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας, που έχουν χορηγηθεί με υποθήκη ή προσημείωση κλπ. Για την αφαίρεση λαμβάνονται υπό-

ψη μόνο οι συμβατικοί και όχι οι τόκοι υπερημερίας. Η αφαίρεση γίνεται μόνο στο εισόδημα του συζύγου που έχει συμβληθεί με την Τράπεζα.

Εκτός από τις παραπάνω δαπάνες παρέχεται πρόσθετη έκπτωση 1.900 ευρώ για το φορολογούμενο και για κάθε πρόσωπο, που τον βαρύνει, εφόσον παρουσιάζει αναπηρία 67% και άνω ή νοητική καθυστέρηση, είναι τυφλός, νεφροπαθής, έχει υποστεί μεταμόσχευση νεφρού, κάνει μεταγγίσεις αίματος λόγω μεσογειακής αναιμίας, είναι ανάπηρος αξιωματικός ή παίρνει σύνταξη ως ανάπηρος πολέμου κλπ.

Υπολογισμός και καταβολή φόρου. Αφού αφαιρεθούν από το συνολικό καθαρό εισόδημα τα ποσά των δαπανών, το εναπομείναν φορολογητέο εισόδημα υποβάλλεται σε φόρο με βάση τις ακόλουθες κλίμακες:

Α) Κλίμακα μισθωτών – συνταξιούχων

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
10.000	0	0	10.000	0
3.400	15	510	13.400	510
10.000	30	3.000	23.400	3.510
Υπερβάλλον	40			

Β) Κλίμακα μισθωτών – επαγγελματιών

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
8.400	0	0	8.400	0
5.000	15	750	13.400	750
10.000	30	3.000	23.400	3.750
Υπερβάλλον	40			

Για παράδειγμα, αν μια μαία έχει από την υπηρεσία της ετήσιο εισόδημα 30.000 ευρώ, οφείλει φόρο 3.510 ευρώ για μέχρι το ποσό των 23.400 ευρώ και για το υπόλοιπο ποσό των 6.400 ευρώ, φόρο 2.560 ευρώ. Συνολικό φόρο δηλαδή: 6.070 ευρώ.

Εάν ο μισθωτός φορολογούμενος έχει εισοδήματα και από άλλες πηγές, τότε υπόκειται εξ ολοκλήρου στο δεύτερο πίνακα εφόσον το ετήσιο εισόδημα από τις μισθωτές υπηρεσίες είναι πάνω από 1.600 ευρώ.

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου των παραπάνω κλιμάκων αυξάνεται κατά 1.000 ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο, κατά 2.000 για τα δυο τέκνα, κατά 10.000 εάν έχει τρία, κατά 11.000 εάν έχει τέσσερα κλπ. Με άλλα λόγια, το ισοδύναμο ποσό μείωσης φόρου της κλίμακας των μισθωτών είναι για το ένα τέκνο 150 ευρώ, για τα δύο 300, για τα τρία 2.490, για τα τέσσερα 2.790 κλπ., ενώ για τη γενική κλίμακα 150 για το πρώτο, 300 για το δεύτερο, 2.250 για το τρίτο, 2.550 για το τέταρτο κλπ.

• **Συμπληρωματικός φόρος:** Εφόσον στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, το ακαθάριστο ποσό του εισοδήματος αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο 1,5% (ή 3% αν τα ακίνητα χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και καθεμία υπερβαίνει τα 300 τ.μ.).

• **Προκαταβολή φόρου:** Έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου έτους, βεβαιώνεται ως προκαταβολή το 55% του φόρου που προκύπτει από τη δήλωση μαζί με τον τυχόν συμπληρωματικό φόρο. Από το ποσό του φόρου που αναλογεί ως προκαταβολή, εκπίπτουν τα εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται στην πηγή, όπως αυτά των μισθωτών υπηρεσιών.

• **Μειώσεις από το φόρο:** Το πο-

σό του φόρου που προκύπτει με βάση τις παραπάνω κλίμακες, μειώνεται στη συνέχεια ως εξής:

α) Για δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης κατά ποσοστό 15% του συνολικού ποσού των εξόδων αυτών. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 6.000 ευρώ. Ως τέτοια έξοδα θεωρούνται ενδεικτικά οι αμοιβές των ιατρών και νοσοκόμων, οι εξετάσεις, τα έξοδα περίθαλψης και νοσηλείας, όχι όμως και τα έξοδα μεταφοράς και διαμονής λόγω μετάβασης στο εξωτερικό. Διευκρινίζεται ότι τα νοσήλια των μισθωτών, που καταβάλλονται από τους εργοδότες αυτών ή τα ασφαλιστικά τους ταμεία, δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση.

β) Για μισθώματα κύριας κατοικίας και κατοικίας παιδιών, που σπουδάζουν, κατά ποσοστό 15% του ετήσιου μισθώματος.

γ) Για δίδακτρα φροντιστηρίων κατά ποσοστό 15% επί της ετήσιας δαπάνης για κατ' οίκον ιδιαίτερα και φροντιστήρια οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών. Το ποσό της κάθε δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το 10% του αφορολόγητου ποσού του 1ου κλιμακίου της κλίμακας των μισθωτών, δηλαδή πάνω από 1.000 ευρώ. Συνεπώς, η μεγαλύτερη μείωση θα είναι 150 ευρώ (1.000x15%). Οι δαπάνες λαμβάνονται χωριστά για το φορολογούμενο και ξεχωριστά για το κάθε τέκνο, ενώ το ποσό της μείωσης μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθένα, το οποίο φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

δ) Για τόκους δανείων απόκτησης πρώτης κατοικίας κατά ποσοστό 15% του ετήσιου ποσού των τόκων για στεγαστικά δάνεια προς απόκτηση πρώτης κατοικίας.

ε) Για οικογενειακές δαπάνες αγοράς αγαθών και υπηρεσιών κατά ποσοστό

15% του ετήσιου ποσού των οικογενειακών δαπανών. Όμως, το ανώτερο ποσό μείωσης και για τους δυο συζύγους είναι 75 ευρώ και με την προϋπόθεση να δηλώνεται στη δήλωση εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις.

στ) Για τους μισθωτούς και συνταξιούχους παραμεθόριων περιοχών προβλέπεται πρόσθετη μείωση φόρου ποσού 30 ευρώ, για κάθε παιδί που βαρύνει το φορολογούμενο.

Προσδιορισμός φορολογητέου εισοδήματος με βάση τις δαπάνες διαβίωσης

Στην περίπτωση που οι δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου είναι μεγαλύτερες από το συνολικό καθαρό φορολογούμενο εισόδημα, τότε το φορολογητέο εισόδημα θα προσδιοριστεί με βάση τα τεκμήρια δαπάνης και όχι το εισόδημα, που δηλώθηκε στην αρχική δήλωση.

1) Τεκμήριο από τεκμαρτές δαπάνες διαβίωσης

Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α) Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για ιδιοκατοίκηση κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας (κύρια άνω των 200 τ.μ. και δευτερεύουσα άνω των 150 τ.μ.), το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 2.

β) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ως προς τα έξοδα συντήρησης και κυκλοφορίας. Με βάση την κλίμακα που υπάρχει, ανάλογα με τους φορολογησίμους ίππους (φ.ι.) του Ι.Χ. αντιστοιχεί ανάλογο ποσό τεκμαρτής δαπάνης. Για παράδειγμα, για 12 φ.ι. αντιστοιχεί ποσό 14.200 ευρώ, για 13 φ.ι. ποσό 16.700, για 14 φ.ι. ποσό 20.500, για 15 φ.ι. ποσό 26.500, για 16 φ.ι. ποσό 33.600 κλπ.

Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας. Για παράδειγμα, μείωση 15% για χρονικό διάστημα κυκλοφορίας 5 έως 10 έτη, 25% από 10 έως 15 έτη, 40% για πάνω από 15 έτη κλπ. Όταν πρόκειται για αυτοκίνητο τύπου "Jeep", τα τεκμήρια μειώνονται αντίστοιχα κατά ποσοστό 20% σε σχέση με τα ισχύοντα στα κοινού τύπου. Από τα τεκμήρια εξαιρούνται τα αυτοκίνητα:

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα ανεξάρτητα από την ιπποδύναμή τους, τα οποία αποκτήθηκαν έως την 31/12/1992.

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα μέχρι 14 φ.ι., τα αποκτηθέντα από την 1/1/1993 έως και την 31/12/2003.

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα άνω των 14 φ.ι., τα αποκτηθέντα από την 1/1/1992 έως την 31/12/2003, εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία τους είναι κάτω των 50.000 ευρώ.

- Όλα τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα ανεξάρτητα από τους φ.ι., που αποκτώνται από την 1/1/2004, εφόσον η εργοστασιακή τους αξία είναι κάτω των 50.000 ευρώ.

γ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης. Με βάση την κλίμακα που υπάρχει, ανάλογα με το μήκος του σκάφους αντιστοιχεί και ανάλογο ποσό. Για παράδειγμα, από 10 έως 12 μέτρα 55.600 ευρώ, από 12 έως 14 μ. 74.400, από 14 έως 16 μ. 95.500 κλπ. Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται κατά 10% αν έχουν περάσει 5 έως 10 χρόνια από τη νηολόγηση, ή κατά 20% αν έχουν περάσει πάνω από 10 χρόνια. Αν το σκάφος διαθέτει μόνιμο πλήρωμα, η ετήσια αμοιβή του πληρώματος πολλαπλασιάζεται επί 2 αυξάνει το στοιχείο του τεκμηρίου αυτού. Όταν το σκάφος δεν διαθέτει μόνιμο πλήρωμα και είναι έως 10 μέτρα, απαλλάσσεται των τεκμηρίων.

δ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη με βάση

ση την επιφάνεια της δεξαμενής κολύμβησης (πισίνας). Από 25 έως 60 τ.μ. αντιστοιχεί τεκμαρτή δαπάνη ποσού 11.600 ευρώ, από 60 έως 120 τ.μ. 29.200 και για 120 τ.μ. και πάνω ποσό 46.800. Τα ποσά αυτά αυξάνονται κατά 50% όταν η πισίνα είναι εσωτερική.

Προσαύξηση: Το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης υπόκειται σε προσαύξηση 10% για κάθε στοιχείο-πηγή τεκμαρτής δαπάνης πέραν του δευτέρου. Το ποσό της προσαύξησης δεν μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο του μεγαλύτερου ποσού τεκμαρτής δαπάνης, που προκύπτει από τα στοιχεία του υπόχρεου. Δηλαδή, αν κάποιος έχει τέσσερα στοιχεία τεκμαρτής δαπάνης θα υπολογιστεί προσαύξηση 20% επί του συνολικού ποσού, η οποία θα φτάνει μέχρι το διπλάσιο ποσό του μεγαλύτερου στοιχείου από τα τέσσερα. Και το ποσό αυτό της προσαύξησης επιμερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ποσό των τεκμαρτών δαπανών διαβίωσης, που αντιστοιχεί στον καθένα.

II) Τεκμήριο από δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Στην ετήσια τεκμαρτή δαπάνη προστίθεται και τα χρηματικά ποσά που δαπανά ο φορολογούμενος:

α) Για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) αυτοκινήτων, δίτροχων, σκαφών αναψυχής ή κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ. Ακόμα και αν δεν την υπερβαίνουν, θεωρούνται όμως ενιαίο σύνολο κατά τις συναλλαγές, τότε λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων των πραγμάτων μαζί. Για παράδειγμα, η αγορά ενός σαλονιού που αποτελείται από καναπέ, τραπέζι και καρέκλες, η επιμέρους αξία των οποίων είναι μικρότερη, όμως λογί-

ζεται ως σύνολο οπότε υπόκειται στα τεκμήρια. Απαλλάσσεται από τα τεκμήρια η αγορά πάγιου εξοπλισμού, αν είναι έως 10.000 ευρώ και γίνεται μέσα στα επόμενα δυο έτη από την έναρξη άσκησης της επιχείρησης.

β) Για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή πισίνας. Από το τεκμήριο αυτό εξαιρείται η δαπάνη για αγορά και ανέγερση πρώτης κατοικίας, εφόσον δεν υπερβαίνει τα 120 τ.μ., αποκτάται κατά κυριότητα και ο φορολογούμενος είναι ενήλικας. Η δαπάνη αγοράς όμως, μόνο του οικοπέδου δεν εξαιρείται από το τεκμήριο.

γ) Για τη χορήγηση χρηματικών ποσών ως δωρεών, γονικών παροχών ή χορηγιών, εφόσον υπερβαίνουν ετησίως τα 300 ευρώ.

Διαφορά εισοδήματος λόγω τεκμηρίου και υπολογισμός του φόρου αυτής: Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του δηλωθέντος εισοδήματος και του συνόλου των τεκμηρίων, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20% επί του δηλωθέντος εισοδήματος (“διαφορά ανοχής”). Αν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%, φορολογητέο εισόδημα είναι το αρχικώς δηλωθέν, διαφορετικά, καλείται ο φορολογούμενος να αποδείξει πού βρήκε τα παραπάνω ποσά που τεκμαίρεται ότι δαπάνησε. Αν δεν αποδείξει με δικαιολογητικά και αποδείξεις πού βρήκε τα επιπλέον, τότε θα φορολογηθεί με βάση το σύνολο των τεκμηρίων διαβίωσης.

Μειώσεις τεκμηρίου: Στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να επικαλεστεί τις ακόλουθες μειώσεις τεκμηρίου:

α) Πραγματικά εισοδήματα που αποκτήθηκαν μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται κατ’ ειδικό τρόπο.

β) Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων (π.χ. πώληση ακινήτου, αυτοκινήτων κλπ.).

δ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από εισαγωγή συναλλάγματος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.

ε) Ποσά που προέρχονται από δάνεια. Αν ο δανειοδότης είναι ιδιώτης, η σύναψη δανείου πρέπει να έχει γίνει νωρίτερα από την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, διαφορετικά, δεν λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση. Αν όμως δανειοδότης είναι Τράπεζα, δεν απαιτείται για τη μείωση η σύναψή του να είναι προγενέστερη.

στ) Ποσά που προέρχονται από δωρεά ή γονική παροχή, για τις οποίες όμως πρέπει να έχει υποβληθεί δήλωση φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι τη λήξη του έτους που πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη κλπ.

Παραδείγματα επί των ανωτέρω, είναι ενδεικτικά τα ποσά από εξόφληση εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου επί-σας διάρκειας (μόνο οι τόκοι μειώνουν

το τεκμήριο και όχι το κόστος απόκτησής τους), τόκοι ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (μετά από αφαίρεση 10% φόρου), τα ποσά από τόκους καταθέσεων Τραπεζών (μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης φόρου 15%), μερίσματα από Ανώνυμες Εταιρείες (εισηγμένες ή μη), τα κέρδη από λαχεία, Λόττο, ΠΡΟΠΟ, τα καθαρά κέρδη από συμμετοχή σε ομόρρυθμη εταιρεία (για το ποσό αυτό δεν φορολογείται ο εταίρος στο όνομά του) κλπ. Σημειώνεται ότι η ανάληψη χρημάτων από Τράπεζα δεν μειώνει το τεκμήριο, αφού το ποσό αυτό είναι κεφάλαιο και όχι εισόδημα.

Εφόσον, τελικά, παρά τις μειώσεις των τεκμηρίων εξακολουθήσει να παραμένει **ακάλυπτη διαφορά**, τότε το ποσό αυτό θεωρείται ως εισόδημα Δ΄ Πηγής, αν ένα από τα εισοδήματα του φορολογουμένου προέρχεται από Δ΄ Πηγή (ή Ζ΄ αν δεν υπάρχει Δ΄, ή ως εισόδημα του άρθρου 48 παρ. 3 Ν.2238/1994, ως μη κατονομαζόμενο) και φορολογείται προσαυξανόμενο στο αντίστοιχο αρχικώς δηλωθέν εισόδημα της πηγής αυτής.

Εκδήλωση για τον εορτασμό της Ημέρας της Μαίας

Στο πλαίσιο του εορτασμού της "Παγκόσμιας Ημέρας της Μαίας", την Πέμπτη, 12 Μαΐου 2005, θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση, που διοργανώνεται από τη Β΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών ("ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ" Νοσοκομείο) με τη συνεργασία του Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αθήνας (Α.Τ.Ε.Ι.) και του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών (Σ.Ε.Μ.Α.).

Η εκδήλωση θα γίνει στο Μεγάλο Αμφιθέατρο του "ΜΑΓΓΙΝΕΙΟΥ" Μαιευτηρίου από τις 10.00 π.μ. έως τις 2.00 μ.μ. Το θέμα της εκδήλωσης είναι:

"Η Μαιευτική και οι προκλήσεις της σύγχρονης εποχής"

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Α.

Η Πρόεδρος

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΛΦΑ